

ALUSTAVA!

POHJANMAAN HYVINVOINTIALUEEN TOIMINNALLINEN PALVELUJEN YHDENVERTAISUUS JA TASA-ARVOSUUNNITELMA 2025-2027

YHDENVERTAISUUDEN JA SUKUPUOLTEN TASA-ARVON EDISTÄMISEN TOIMENPITEET 2025-2027

Taulukkoon on määritelty kaikille toimijoille yhteiset ja toimialakohtaiset tavoitteet yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi sekä saavutettavuuden parantamiseksi. Hyvinvointialueen organisaatio ja toimialat ovat sitoutuneet taulukossa esitettyjen tavoitteiden ja niitä tukevien toimenpiteiden toimeenpanoon.

Suunnitelma toteuttaa Eurooppalaisen tasa-arvon peruskirjan tavoitteita erityisesti artikla 15 (sosiaalihuolto ja –palvelut) artikla 14 (terveys- ja sairaalapalvelut), artikla 10 (moniperusteisen syrjinnän vastaiset toimet) artikla 6 stereotyyppien torjunta ja artikla 5 (yhteistyö kumppaneiden kanssa tasa-arvon edistämiseksi).

ORGANISAATIO/ TOIMIALUE	KEHITTÄMISTAVOITE	TOIMENPITEET	MITTARI	VASTUUTAHO	AIKA
1. KOKO ORGANISAATION YHTEISET TAVOITTEET	1.1 YHDENVERTAISUUTTA ja TASA-ARVOA TIEDOLLA	Koulutukset ja viestinä			
		Verkkokoulutus (THL ja YV) koulutussuunnitelmiin ja osaksi perehdytystä	Osallistujien määrä Osallistujakokemukset Koulutusintegraation arvio toimialoilta	Koordinointi- vastuu Strategia- yksikkö/TKI	2025 2026 2027
		YHTA- koulutukset/sote fokus Kohtaaminen	Toteutuneet koulutukset Osallistujamäärä	Strategiayksikkö Toimialat	2026 2027

				Hallinto Koulutusyksikkö	
		YHTA- sivusto kotisivuille/asiakkaan oikeudet linkitys keskeisille tahoille	Sivuston käyttöönotto YHTA- viestintäteemat	TKI-yksikkö Hankeyhteistyö Viestintä	2025- 2027
	1.2 KOHTAAMINEN PALVELUARVONA	Asiakslähtöiset palveluympäristöt ja kohtaaminen			
		Asiakaskokemusten kerääminen ja arviointi – alustan luominen	YHTA – asiakaskokemus- alusta käytössä (webropol)	TKI- yksikkö Järjestö- yhteistyö	2025 2026
		Henkilöstöä osallistava ja käytännön kehittämistarpeista lähtevä YHTA- Kompassi -verkosto	Verkosto perustettu Verkon kehittämissuunnitelman raportointi	Strategiayksikkö / TKI	2025- 2027
	1.3 YHDENVERTAISUUS ja SUKUPUOLTEN TASA- ARVO OSAKSI ARKEA	YHTA- toimintakäytäntöihin ja päätöksentekoon			
		Syrjinnästä vapaa alue – konseptin käyttöönotto	Toimintakonsepti käytössä	Koko organisaatio	2026- 2027
		10 - askelta -strategiamallin mukainen YHTA-integraation edistäminen ja arviointi	YHTA- arviointikysely suunnitelmakauden alussa ja lopussa	Johtoryhmä ja toimialajohtajat Aluehallitus ja - valtuusto	2025- 2027

		YHTA-suunnitelman toteutumisen seuranta ja arviointi	Toimenpiteiden toteutumisen seuranta ja raportointi vuosittain	Toimialajohtajat Johtoryhmä Aluehallitus ja - valtuusto	2025 2026 2027

2. TOIMIALOJEN TAVOITTEET PALVELUJEN SAAVUTETTAVUUDEN EDISTÄMISEKSI					
ORGANISAATIO/ TOIMIALUE	KEHITTÄMISTAVOITE	TOIMENPITEET	MITTARI	VASTUUTAHO	AIKA
ASIAKAS- JA RESURSSIKESKUS	Monikanavaisuuden edistäminen	Apuvälineiden käyttöönottoaminen kuulovammaisten ja ikäihmisten yhteydenotoissa	Tilastointikoodit Asiakaspalautteet (Roidu) Tilanne/vuositaso Omavalvontaraportointi	Tulosalueen keskijohto	2025 2026
SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUS ja SAIRAALAPALVELUT	Monikanavaisuuden vahvistaminen palveluissa	Vahvistetaan ja laajennetaan digitaalisia kontaktointitapoja ja palvelukanavia varmistaen erikoissairaanhoidon lähipalvelut	Palvelukanavien lukumäärä	Toimialajohtajat	2025
	Kielellisten oikeuksien edistäminen osana saavutettavuutta	Otetaan käyttöön pikatulkkaus Otetaan käyttöön tekstitulkkaus	Käyttöön otettu palvelu Käyttöön otettu tekstitulkkaus - palvelu	Toimialajohtajat TKI-yksikkö Järjestö- yhteistyö	2025- 2026

	Kansalliskielten käytön varmistaminen palveluissa	Asiakaskontakteissa pyritään aina käyttämään asiakkaan äidinkieltä	Toimialajohdon arviointi	Henkilöstö Toimialajohtajat Kielistrategia	2025-2026
	YHTA –osaamisen vahvistaminen	Edistetään tietoa ja tietoisuutta sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen oikeuksista ja kohtaamisesta palveluissa	Suoritetut verkkokoulutukset	Toimialajohtajat Henkilöstö TKI- yksikkö	
PSYKOSOSIAALISET PALVELUT	Kokemusasiantuntija-toiminnan integrointi palveluihin	Toiminnan ja asiakaspalvelujen kehittäminen väestöryhmissä	Kokemusasiantuntijoiden määrä	Toimialajohto	2025-2027
		Kokemusvastaanottovalmistelu ja toimeenpano	Vastaanotto käytössä	Toimialajohto	2025-2027
		Asiakkaiden toimijuus ja sosiaalinen osallisuus yhteiskuntaan yhteistyössä järjestöihin	Osallistavien toimintaryhmien määrä Kuntoutus osallistajana/terapialausuntoihin kirjaus LifeCare /toimenpide-koodit Päivitetyt hoitosuunnitelmat/asumisyksiköiden lääkehoitosuunnitelmiin	Tulosalueiden keskijohto Omavalvontaraportit	2025-2027
KUNTOUTUS	Kehitysvammaisten oikeudet ja osallisuus sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluissa	Vahvistetaan kehitysvammaisten henkilöiden peruspalvelujen käyttöä Tuetaan henkilöstön kohtaamisen- ja kommunikaation osaamista	Tiedottaminen Koulutukset/ osallistujamäärät	Tuloalueiden keskijohto Omavalvontaraportti	2025 2026 2027

		Sosiaalihuollon ensisijaiset palvelut myös vammaisille henkilöille	Moniammatillisen yhteistyön toteutumat sosiaalihuollon palveluissa	Tuloalueiden keskijohto Omavalvonta-raportit	2025 2026 2027
ASIAKAS- JA POTILAS TURVALLISUUS-KESKUS	Hyvinvointialueelle kohdennettujen työkalujen kielellinen ja toiminnallinen saavutettavuus	Työkalujen selkokieliisyys ja käytettävyys kokemustoimijoiden asiantuntijatarkastukseen	Tarkastuskierrosten palaute ja korjausehdotukset	Keskuksen viestintä Työkalujen vastuuryhmä	2025- 2026
	Osallisuuden edistäminen	Toimeenpannaan asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian edistämistoimenpiteet	Asiakas- ja potilasturvallisuuden mittaristo	Strateginen kärki Keskuksen viestintä	2025- 2026
	Kielellisten oikeuksien edistäminen	Keskuksen viestintä tapahtuu molemmilla kansalliskielillä ja keskuksessa käytetään johdonmukaisesti selkeitä termejä	Julkaisuprosessien käännökset	Keskuksen viestintä Valmistelijat	2025- 2026
PELASTUSLAITOS	Osaamisen kehittäminen ja resursointi	Henkilöstön YHTA-koulutus ja niissä pelastuslaitoksen erityiskysymysten huomioiminen	Koulutukset Osallistujamäärät	Pelastuslaitoksen johto	2025- 2027
SEKTORIJOHTO	Antirasistisen työotteen integrointi käytäntöihin	THL:n antirasistinen koulutuksen opit eri resurssilinjoilla käyttöön	Koulutukset Henkilöstö mukana muutoksessa/osallistujat	Resurssilinjat	2025 – 2026
	Työstetään rasisminvastainen toimintaohjelma	Yhteiset käytännöt toimialoille	Ohjelman valmistuminen ja toimeenpno	Sektorijohtajat	

KOTI- JA ASUMISPALVELUT	Kansalliskielten käytön varmistaminen palveluissa Pääsy hoitoon ja palveluihin samoilla ehdoilla	<ul style="list-style-type: none"> • Varmistaa, että hoito ja palvelu tarjotaan molemmilla kansallisilla kielillä asiakkaitten tarpeiden mukaan • Kielikoulutus • Varmistaa pääsy hoitoon ja palveluihin kielellisillä ja tasa-arvoisilla perusteilla • Vuosittainen arviointi ja päivitys hoito- ja palvelukriteereille 	Asiakaspalautteet (Roidu) Palveluiden saavuttavuus RAI	Toimialajohto	2025-2027
--------------------------------	---	--	--	---------------	-----------